Št. 36. V Gorici, dné 2. septembra 1892. Tečaj IV.

NOVA SOČA

(Izdaja za Gorico.)

„Nova Soča“

izhaja vsak petek o poldne in veljá s prilogo „**Gospodarski List**“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . gld. 4·40,
Pol leta . . . . „ 2·20,
Četrt leta . . . . „ 1·10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poštnina.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglasé pri upravništvu.

„**Gospodarski List**“ izhaja in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Kedar je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

Uredništvo in *upravništvo* je v Marzinijevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

Ozna

in „*poslanice*“ plačaj
petit-vrsto:
8 kr., če se tisk
7 „ „ „ „
6 „ „ „ „ 3 „

Večkrat — po pogodbi. Za večje črke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v prodajalnici G. Likarja in v tobakarnah v Nunski in Šolski ulici po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacije pa upravništvu „Nove Soče“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo.

SLOVENSKI KATOLIŠKI SHOD

v Ljubljani vršil se je dne 29., 30. in 31. avgusta po vzporedu, ki je bil razglašen. V ponedeljek bilo je mnogo hiš okrašenih z zastavami v čast gostom, ki so prihajali iz raznih krajev. Po blagoslovu v stolni cerkvi o peti uri zbralo se je ob šesti uri zvečer obilno število udeležencev v krasno opravljenem starem strelišču. Duhovščina je bila mnogobrojno zastopana iz vseh slovenskih pokrajin, pa tudi svetnih ni manjkalo. Med odličnimi gosti imenujemo knezoškofa ljubljanskega in mariborskega, generalnega vikarija serajevskega in semeniškega ravnatelja goriškega (zastopnika nadškofovega) poleg drugih domačih kanonikov. Svetni stan zastopali so na odru gospodje: Fr. Povše, dr. Gregorič, dr. Šusteršič, L. Ravnikar.

Zborovanje otvori predsednik pripravljalnemu odseku prelat dr. Čebašek, ki v daljšem govoru razloži namen in pomen kat. shodu. Dr. Šušterčič prebere obširno poročilo pripravljalnega odbora o njegovem delovanju. Prečitajo se došli telegrami in pozdravi; med njimi grofa Hohenwarta, župnika Blaža Grče v Šempasu in županstva v Trenti, katero zadnje „iskreno želi, da bi zlasti v naših krajih izhajal nov list, ki bo pomagal izvršiti in uresničiti, kar se bode na tem shodu določilo.“!

Na to so se volili z vsklikom šesterim shodovim odsekom ali sekcijam po 1 predsednik 2, podpredsednika in 2 tajnika, in sicer tako le. Šola: K. Klun — Fr. Robič, Gr. Einspieler — F. Stegnar, Iv. Komljanec. Krščanska veda in umetnost: J. Flis — dr. Mahnič, I. Slekovec — M. Sitar, J. Vurnik. Socijalne zadeve: dr. Srnec — dr. Lipold, Fr. Petrič. Katoliško življenje. Fr. Ogradi — K. Hribovšek, J. Jan. — Iv. Murnik, Iv. Pichler. Tisek: A. Zupančič — dr. Mlakar. dr. Pavlica — Fr. Treiber, Jos. Kalin. Kat. narodna organizacija: dr. Križanič — dr. Gregorčič, Jos. Kompare — Iv. Lavrenčič, Avg. Sušnik.

V stalno komisijo za II. slov. kat. shod so bili izvoljeni po glasovnicah: dr. And. Čebašek, Oton Detela, Gregor Einspieler, dr. A. Gregorič, dr. V. Gregorič, Jurij Jan, Andrej Kalan, Karol Klun, Josip Kompare, doktor J. Križanič, doktor J. Lipold, doktor A. Mahnič, Franc Muri, Franc Ogradi, dr. Fr. Papež, dr. J. Pavlica, Fr. Povše, Lud. Ravnikar, Fr. Robič, dr. J. Srnec, Matija Sila, Josip Siška, dr. Šušterčič, Fr. Treiber.

Potem se je volilo z vsklikom predsedništvo kat. shodu tako le: predsednik Fr. Povše; podpredsedniki: dr. Srnec, Gr. Einspieler, dr. Mahnič; tajniki: dr. Lipold, M. Servicelj, Fr. Robič, J. Kompare; zapisnikarji: M. Matek, Z. Slavec, Fr. Treiber, R. Silvester. Predsednik Povše se zahvali na izkazani mu časti ter po daljšem govoru prebere telegrame, ki so se poslali sv. očetu, cesarju in shodu nemških katolikov v Mogunci. (Gospod Povše je bil začel svoj govor z besedami: „Ko sem danes zjutraj ustajal in napravil sv. križ, kakor se spodobi vsakemu kristijanu, se mi niti sanjalo ni, da še predno solnce zaide — bila je že trda tema, ko se je to godilo — me doleti taka redka čast. itd.“)

Dne 30. avgusta je bila v stolni cerkvi ob 8. uri slovesna pontifikalna maša. Potem so zborovali do 5. zvečer razni odseki. Za šolo sta bila poročevalca dr. J. Lesar in A. Kržič. V tem odseku se je na nečuven način žalilo vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. Poročevalec dr. Šušteršič je namreč dejal, da ta družba ne zasluži naše podpore, dokler se ne prevstroji takó, da bodo škofje lahko njeni pokrovitelji. Odbor je v slabih rokah. Ko je nekdo ugovarjal, češ, da v odboru su trije odlični duhovniki, zaslišal se je odgovor, da: „tudi duhovniki so liberalci“. Družbo je zagovarjal katenet č. g. Koblar, a ugovarjali so mu tako srdito, da je nastal v dvorani silen hrup. Dr. Šušteršič je smešil in napadal notarja Luko Svetca, katerega je „Družba sv. C. in M.“ ponudila kot govornika, ki pa ni bil sprejet. Sprejel se je Einspielerjev protest zoper uravnavo koroških ljudskih šol med Slovenci. — O krščanski vedi poročal je J. Gnjezda; o umetnosti pa o. Hugolin Sattner. — Socijalne zadeve so se mirno reševale. Poročali so: o kmetijstvu Fr. Povše, o rokodelskih zadevah And. Kalan, o delavskem uprašanju Ign. Žitnik, o nedeljskem počitku o. Kalist Medic. — Kat. življenje razpravljal je Jos. Siška.

V odseku za tisek poročal je A. Kržič. Nasvet dr. Pavlice, da bi se konservativni časopisi navedli in priporočili imenom, ni obveljal. Predlog And. Gabrščeka, naj se osnuje namesto nasvetovanega „stalnega središčnega odbora“ zveza katoliških urednikov, je obvejal z dostavkom dr. Lampeta. Karol Perinčič, vikar iz Trente, rojen Kobaridec, je po svoje pobijal Gabrščekov predlog. Tudi odstavek glede „Matice Slov.“ se je v dotični resoluciji premenil. Predlog za spremembo stavil je urednik And. Gabršček, ki je dejal, da predlagana resolucija je za „Matico“ žaljiva. Vender se ni sprejel njegov predlog, ampak neka druga sprememba manjše važnosti.

V sekciji za narodno organizacijo je bil poročevalec dr. Šušteršič. Dr. Gregorčič je poudarjal potrebo složnega delovanja, dokazoval, da sloga je mogoča, ter našteval nekatera sredstva, ki morejo pospešiti edinost, posebno na Goriškem. Dr. Pavlica se mu je pridružil v tem, da sloga je mogoča in potrebna, v ostalem je pa polemizoval proti Gr. ter zagovarjal taktiko in postopanje goriških svojih somišljenikov.

V popoldanski seji je dr. Gregorčič opisoval delovanje goriških političnih društev, posebno „Sloge“. Dr. Mahnič si je štel v svojo dolžnost govoriti proti „Slogi“, dokazovati, da ne deluje v kat. zmislu, ter da ni vredna, da se imenuje med kat. društvi, pač pa „Kat. polit. čitalnica v Čepovanu. Predlog. And. Gabrščeka, naj se zahteva jezikovna ravnopravnost v cerkvenih uradih, je odsek odklonil.

Pri slavnostnem shodu ob 6. zvečer so govorili: Predsednik Povše, knezoškofa ljubljanski in mariborski, mons. Gabrijelčič, kan. Jeglič, dr. Srnec in dr. Križanič. Najkrasnejši govor v vsakem oziru je bil knezoškofa mariborskega, prav prikrojen našim časom in razmeram. Knezoškof ljubljanski je govoril o celih možeh nasproti omahljivcem in polovičanjem. Dr. Gabr. je pozdravil navzoče v imenu nadškofa goriškega ter opisoval žalosten položaj goriških Slovencev in njegove uzroke, posebno tudi sedanji razpor. Katoliški shod so pozdravili ta večer tudi dr. Papež v imenu deželnega glavarja kranjskega, P. Graselli v imenu mesta ljubljanskega, državni poslanec dr. Fuchs in poljski pisatelj g. Glinkiewicz, slednji v poljskem jeziku.

***

Med mnogimi pismenimi in brzojavnimi pozdravi znani so nam doslej naslednji tudi s Primorskega.

„Obžalovaje, da ne morem biti navzoč, navdušeno pozdravljam prvi slovenski shod v Ljubljani.

Vsegamogočni vodi in blagoslovi delovanje shoda!

Shod naj poživi in okrepi verni slovenski narod, da ostane jedin v veri, vstrajen in srečen v boju za narodne pravice in gmotno blagostanje.

Šempas, 28. avgusta 1802.

Blazij Grča, župnik
ustanovitelj prvega slovenskega katoliško-političnega društva na Goriškem „katoliško-politične čitalnice v Čepovanu.“

Slavni prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani!

Kolikor se nam je dokazalo na podlagi programa prvemu slovenskemu katoliškemu shodu, sklepale se bodo te dni v Ljubljani prav važne reči za celi slovenski narod.

Ker se ne bo udeležil tega shoda razven našega dušnega pastirja noben izmed tukajšnjih ubogih občinarjev, pridružimo se tem potom vsi brez izjeme v duhu, pozdravljamo prav prisrčno vse udeležence, katerih sklepe z velikim veseljem odobrujemo ter iskreno želimo, da bi zlasti v naših krajih izhajal nov list, ki bo pomagal izvršiti in uresničiti, kar se bode na tem shodu določilo.

Županstvo v Trenti pri izviru Soče, dné 27. avgusta 1892.

J. Zorč, župan.

Sežana. — Pozdravljamo slovenski katoliški shod, a protestujemo proti nazorom doktorja Mahniča. — R. Mahorčič. (župan in dež poslanec), dr. Ribař, M. Kante. A. Strekelj. A. Berginec. J. Baus. S. Sila. A. Kosovel. J. Pirjevec. K. Kanobel.

Divača. — Pozdravljamo katoliški shod z željo, da preneha „Rimski Katolik“, ki hoče uničiti narodno zavest in slogo. — Divačani.

Naklo pri Divači. — Zbranim na shodu pozdrav. Vodi Vas rodoljubje, nepristranost, bodi sloga mej stanovi, da bode mej narodom mir. Zato pa proč z nazori „Rimskega Katolika“, katerim se ne bodemo tukaj nikdar in nikoli klanjali. — Za občino Naklo na Goriškem: županstvo.

Gorica. — V imenu svoje čast. farne duhovščine in cele Solkanske vsem p. n. zborovalcem srčen pozdrav z najiskrenejšim voščilom. Bog blagoslovi trud I. slov. katol. shoda z najboljšim uspehom, da izginejo vse pogubne razlike ter se združimo vsi v jedinosti katoliških načel v borbi za pravi napredek in blagor ljubega nam katoliškega naroda. Janez Ev. Kolavčič, župnik v Solkanu.

Gorica. — Blagoslovi večni Oče delo Vaše pridnosti na prošnjo kojščanskih faranov v Brdih.

Gorica. — Bog blagoslovi vse plemenite napore I. slov. katol. shoda. Posvetujte se, četudi morda viharno, vendar konečno zjedinjeni v duhu Kristusovem, v tolažbo toliko ponižanemu sv. Očetu Leonu XIII. in v blagor vseh katoliških Slovencev pod vitežkim vladarjem Fr. J. I. — Pavletič za „katol. del. društvo v Mirnu“.

Kobarid. — Pozdravljamo z navdušenjem uzvišeni, pravi namen katoliškega shoda, protestujemo pa svečano proti nameravanemu vsakemu razdvojenju naroda. Gromoviti živio dičnemu našemu voditelju dr. A. Gregorčiču.

Kobarid. — Bog blagoslovi katoliški shod. Vsemogočni dal, da shod vsaj toliko doseže, da bi v našej milej Sloveniji le taki možjé vodili usodo naroda, kakoršen je uzorni naš vodnik, duhovnik dr. A. Gregorčič. Slava vsem pravim katolikom! Slava našemu nenadomestnemu dr. Gregorčiču. — Duhovniki Kobariškega kota: Kranjec, Gregorčič, Vidmar, Sedej.

Kobarid. — Dekanija kobariška srčno pozdravlja prvi katoliški shod v Ljubljani ter vošči najboljši izid. Bog naj blagoslovi delo. — Peternel, dekan.

Iz Bolca. — V svoji izredni seji dné 25. avgusta sprejel je odbor podpisanega društva naslednje: „Slovenska narodna Čitalnica v Bolcu“ iskreno pozdravlja prvi slovenski katoliški shod na podlagi objavljenega načrta, želeč od tega shoda slovenskemu narodu v vsem splošni božji blagoslov, mirno sporazumljenje in srečno bodočnost.“ Fran Pečenko predsednik, Adolf Komac, tajnik. *(Konec pride.)*

DOPISI

Iz Beneške Slovenije, 23. velikega srpana. — (*Druge orglje v šempeterski župniji. Letina. Italijanska in domača vina. Goriški „Corriere“, slovenske knjige in Družba sv. Mohora.*) — V Dolenjem Barnasu, premožnej vasi onstran Nediže poleg Sv. Petra Slovanskega, so si zdaj omislili orglje, katere so dne 14. tekoč. m. prvič zapele. Te so druge v šempeterski župniji.

Letos ni v naših krajih prav nič sadja: To je uzročil predolgo trajajoči dež spomladi, ko je sadje cvetelo. Za neke posestnike je to hud udarec, kajti sadjarstvo se je pri nas zadnja leta tako začelo razvijati, da se že pošteva k glavnim virom dohodkov naše deželice. Koruza pa prav lepó kaže; videti je tudi, da bomo imeli mnogo „búrij“ [1]) (kostanja) in posebno dosti vina od dišeče trte izabele.

Sedaj torej je na poti k Vam polno vin iz dolenje Italije. Takšna vina so se pila zadnja leta tudi pri nas — no ž njimi ni bilo vse v redu. Ali so bila vina premočna, (ali tudi Bog vé kako napravljena!), ali naši želodci in glave prešibke: mnogokateremu je bilo po njih slabo. Zató so se naši Slovenci raje spet poprijeli svoje bolj šibke, povseskozi nedolžne in poštene izabele ter opuščajo hudo opojna italijanska vina. Izabela se pri nas prodaja na debelo po kakih 15 lir (po priliki 7 gold.) hektoliter, na drobno v krčmah pa po 30 centesimov (14 kr.) liter.

Zadnje dni je začela tudi pri nas suša pritiskati.

Kakor smo brali v „Novi Soči“, nam kmalu tamkajšni „Corriere“ ne dovolí več brati nobene slovenske, bodisi tudi molitvene knjige. No pa „Talmud“ v hebrejskem jeziku bi nam menda dovolil brati! Kaj? — Škoda le, da nismo hebrejščine zmožni, ter da se za „Talmud“ ravno ne ogrevamo! — O branju slovenskih knjig imamo pa mi sledeče nazore, od Corrierovih precej različne. Naše ljudstvo italijanskih knjig sploh ne razume. Ker pa mnogokateri zna brati in razume slovenske knjige, zakaj bi jih ne smeli čitati? Mari hoče „Corriere“, da ostane naše ljudstvo popolnoma bedasto in neumno? To naj ukazuje Izraelu. Mi pa smo v svojih hišah sami gospodarji, ter tu sedimo ali pa stojimo, govorimo ali pa tudi beremo kaj v zabavo in pouk, kakor je nam ljubo. Avstrijski „Corriere“ kliče že italijansko redarstvo proti nam, ki vendar nismo nič žalega storili Corrierovi židinji, za katero nismo niti vedeli, da je živa, dokler se ni ona prva razčepirila proti nam. No, mi smo radovedni, kako bi moglo italijansko redarstvo avstrijsko židinjo poslužiti! Naši slovanski prededje so bili udomačeni na tej zemlji, ki je sedaj naša last, še predno je prišel prvi žid v Gorico. Že čez tisoč let je, kar se naš mili slovanski jezik po naši krasni deželi razlega. Italijanski narod pa, ki se pri vsaki priliki imenuje svobodnjaškega do skrajnosti, ljubu našega starodavnega bivanja tu ne odmerja našemu jeziku niti najskromnejšega prostorčka po učilnicah, niti v uradih, in to še goriški židinji ne zadošča? Kaj naj bi se pač storilo? Mari naj se nam uzame še pravica, kupovati si knjige tiskane v našem maternem jeziku? — Do te skrajnosti niso prišli še turški paše, in radi bi vedeli, kako bi bilo mogoče v svobodni in liberalni Italiji tako daleč priti. Če bi pa res prišli, bomo mi že imeli jezik, da povemo to celi omikani Evropi, vsemu svetu.

Da bi „Corriere“ svoje hudobne želje in nasvete nasproti nam nekako utemljil ter jim podal navidezne veljave in važnosti, kvasi o panslavizmu. Ali najprej naj točno pové: kaj je panslavizem in v kateri slovenski knjigi ter v katerih stavkih se ta propoveda in širi? In ker je „Corriere“, kakor smo brali v „Novi Soči“, izrekel, da je Družba sv. Mohora politično-panslavistična, naj bi slavno vodstvo te družbe sodbenim potom prisililo „Corriera“, da to svojo predrzno trditev dokaže ali pa prekliče.

V ogerski državi ima Družba sv. Mohorja 698 udov, v bavarski 10, na švicarskem 1, in 260 pa v amerikanskih državah. Vendar nobena teh držav ne trepetá v strahu pred to družbo, le za Italijo trepeče goriška židinja, ki niti Italijanka ni!

Ozeljan, 24 avgusta. (*Suša*) — Zadnja „Nova Soča“ je poročala, da je na Bolškem suša, a Kobariška dolina da je ne občuti. Srečen je res kraj, kjer te žgoče suše nimajo; mi se pa letos ne moremo hvaliti, da je nimamo, kajti suša je pri nas taka, da nam že vode za pitje ljudem in živini primanjkuje. Naša vas je, gledé pitne vode, zelo slabo oskrbljena — posebno ob poletnem času, ker imamo za celo vas samo jeden studenec, na kateri hodijo iz cele vasi po vodo; pa kaj, da bi že ta bil dovolj previden z vodo; a žalibog, da ni, kajti že dve leti se mu vrelec pamanjšuje, — to pa ravno o takem času, kakor zdaj, ko vode najbolj potrebujemo. Ker hodijo te ženske iz cele vasi, umeje se samo po sebi, da morajo dolgo čakati, preden smejo do vode, kajti vodo zajemajo po redu, kakor dohajajo; takó je,

1) «Búrije», «burijce», beseda izpeljana iz glagola «buriti» žuriti, olupiti, je navadna samo med beneškimi Slovenci namesto besede kostanj. «Burija» je gotovo iz slovanskega korena, mej tem ko je v slovenščini obče rabljena beseda «kostanj» prišla iz latinskoga castanea.

da kader se jih veliko nabere, čakajo celó 1—2 uri, da pridejo na red. Tu se pa vídi večkrat marsikaj, da človeka nejevolja popade, ko vidi okolu vode veliko nesnažnosti, katero seveda le otroci delajo. Celó perilo vsake vrste se poleg studenca izpira, kar bi se pa moralo zabraniti ter na red in snažnost gledé na pitno vodo bolj gledati nego se je do sedaj. Zatorej prosimo one merodajne osebe, ki so našej občini na čelo postavljene, da bi iz zdravstvenih ozirov strogo na to pazile, da se enake nepriličnosti odstranijo, oziroma zabranijo.

Naše polje (razun pri erarski cesti, kjer je zemlja močna in globoka) je vse osušeno; turšica in druge setve so vse vele in suhe; potoki, kamor gonimo živino napajat in perilo spirat, so se posušili, in še kjer je kaj vode, je vsa osmrajena, da je še živina noče ali ne more piti. Kraševcem se gledé na to ne godi takó huda nego nam; letos je naša dolina res uboga za dež. Preč. g. župnik v Šempasu imá vsak večer večernice, da bi nam dal Bog prepotrebnega dežja. — Veliko pohvalnega bi lahko tukaj o našem preč. g. župniku povedal, ali prostor in čas mi tega ne dopuščata, morda ob drugej priliki kaj o tem. Preč. g. župnik Grča, skrbi za naš dušni in telesni blagor. Kakó pa občinski načelniki?

V nedeljo, dnè 21. t. m., ob času, ko je zvon vabil ljudstvo v cerkev k večernicam, da bi nam Bog poslal hladilnega dežja na zevajočo zemljo, so pa nekateri mladi srbopetniki v nekej zakotni krčmi imeli ples ter na zadnje stepli se, grdo preklinjali in zmerjali. Kaj se vam zdi, ni li žalostno to, da, ko se ljudstvo zbira v cerkev prosit Boga potrebnega dežja, se pa prav v tem času v zaduhli krčmi s plesom, preklinjevanjem in drugimi grešnostimi, mesto dežja, kliče le ogenj in žveplo na zemljo? — Ker je prav naše sl. županstvo javno razglasilo, da se mora nočni mir spoštovati in da onega, ki se dobi po 10 uri zunaj, ki bi voglaril, z globo kaznuje, smemo upati tudi, da bo sl. županstvo pazilo na to, da se v našej vasi ne bodo več dogajale take pregrešne in povsem pohujšljive dogodbe, kakor omenjeno nedeljo. To prosimo, to zahtevamo. Vender upamo, da tega ne bo treba, ker kar prosimo, vsak lahko sprevidi, da je prav in koristno za celo občino.

Več ozeljanskih vaščanov.

S spodnjega Krasa, 22. avgusta. — V neki letošnji številki cenjene „Nove Soče“ omenjala se je med drugim tudi narodnost nas spodnjih Kraševcev. Danes o tem natančneje. Lotim naj se najprej bolj od zgoraj.

Nam kmetom zdi se čudno, čeprav smo končali le četverorazrednico ljudske šole, da lonijo uradniki, ki so se vendar več učili nego mi, pravo hribovsko narečje: uradniki! ki so končali juridične šole, ne morebiti kak sodnijski sluga! (Gospod urednik! kaj se pa študira na Dunaju?) No! drugonarodnim uradnikom tega toliko še ne zamerimo, toda uradniki, ki so našega pokolenja, morali bi vendar paziti, ko s kmetom govorijo, da govorijo vsaj toliko pravilno, kolikor kmet. Med seboj in drugo gospodo govorijo seveda vedno nemški ali laški.

Da morajo znati naši pismonoše nemški, je tudi dokazano. Kako naj drugače pretuhtajo: an das . . . . . Gemeindeamt, an die . . . . . Schulleitung, an das . . . . . Steueramt itd. To jim je olajšano s šolami. Gg. čitateljem je znano, da imamo v naši metropoli na četverorazrednici vrlo učiteljsko moč za nemščino, ki dobi za ta trud par judeževih grošev (ali pa tudi nič) najbrž od Sulferajna. No! da so uradniki taki, ni čuda, saj celo, oni ki nas neposredno likajo, bodisi v cerkvi ali šoli, govore večkrat med seboj nemški, celo — laški. Ljudstvo — ne vse — pa zijá še dandanes z občudovanjem v take „gaspude“. Da prihaja semkaj v Komen mnogo laških časopisov irredentovskega duha, da daje naše ljudstvo mnogo zaslužka privandranim in neprivandranim sovražnikom naše narodnosti, ni mi treba posebej omenjati. Imenoval bi rad več vasij, v kojih se sliši mnogo laškega kvantanja in nesramnih kletvin, laškega petja, laških iger, posebno v kaki žganjepivnici; tega za danes ne storim. Rad bi se dotaknil tudi kake osebe, ki velja, recimo, za kakega podžupana; vse ga časti, dobička mu nosi itd., v svoji štacuni pa kramlja s hlapcem v laščini. Dotična oseba ne čita slov. časopisov; čemu tedaj prazne marnje, pa je tudi vzvišena nad nami zabitimi kmeti, da bi se jej ne zdelo častno se zmeniti za take čenče ubogih kraških trpinov. Takim nosimo svoje krajcarje! Naj končam z željo, da bi ne bila naša gospoda s svojim zgledom „svetilka pod mernikom.“

Iz Dutovelj, 29. avgusta. — „Nova Soča“ nam je že velikokrat povedala, kakó nesramní so lahonski drzoviteži v Gorici, ki mažejo slovenske napise in trgajo slovenske lepake, dasi smo Slovenci v Gorici na svoji zemlji. Toda glejte: mi Slovenci pa mirno gledamo, ko na čisto slovenski deželi razobešajo nemške in laške napise in lepake, mirno utikamo v žep nemške in laške dopise c. kr. oblastnij ter potem iščemo zakotne pisače, da nam jih raztolmačijo. Take potrpežljive ovce smo mi Slovenci, posebno pa mi Kraševci. — Evo še posebno lep izgled! Neki Tržačan imá v Dutovljah hišo, katero je hotel dati v najem. Mož je obesil na hišo tablico z napisom: *Casa d' affittare*. In to v Dutovljah, na kršnem Krasu! Razumi človek táko predrznost ali prismodarijo, ako moreš. Pa glejte: ona tablica je ostala na zidu toliko časa, dokler je uničil črv časa. Ako bi se kak Slovenec predrznil storiti kaj podobnega doli kje v Červinjanu, kaj menite, kakó bi upili laški časopisi o „slovenski predrznosti“?! In prepričam sem, da slovenska tablica bi niti pol ure ne ostala na zidu! Taki so Lahi — in kaki smo mi?!

Komen, 29. avgusta. — Čuden je bil pretekli teden za nas in našo okolico. Moža, kateri je imel mater na mrtvaškem odru, našli so mrtvega na nekem vozu, v kateri se je bil uro poprej vlegel k počitku. Neki otrok se je utopil na Ivanemgradu. Neka stara žena je prišla ne vé se kako v neko lužo v Svetem, iz katere so jo mrtvo izvlekli.

Tudi Komenci so „fajn štikelc“ doživeli. Vedite, gospod urednik, da imamo na Krasu ljudi, kateri nas hočejo štedljivosti učiti na čuden način. Če mu živinče zboli ter mu bijejo že zadnje ure, tedaj po mnenju teh modrijanov hajd ž njim v mesnico, kajti škoda za tako lepo meso, da bi šlo v jamo. Prav pa že mora biti tako, kajti mesar bi nekaj zaslužil, kmetu bi nekaj vrglo, in če bi pa mesojedca trebuh pobolel je to malenkost, ki se lahko prezre! — Nekaj takega se je imelo zgoditi v soboto zvečer; a na veliko žalost onih modrijanov ni šlo, kajti v temi gnani vol zgrudil se je že pred Komnom na tla in čez nekaj ur je crknil; poganjača sta pa ušla brez sledù. A nekje se bere: Prisegla je zemlja izdati itd., in tako je tudi to prišlo na dan.

Pri raztelesovanju živine videl se je v črevesih prisad; tedaj je tudi meso strupeno in zdravju človeškemu nevarno. Proti takemu počenjanju smo vajeni že čitati pritožbe, a ostalo je le pri pritožbah, kajti pristojni krogi se niso še zganili iz zaspanosti do prav zadnjega časa. Posilivegetarijanec.

Politični razgled

Avstrija in Vatikan. — *Časopisi so začeli prinašati raznovrstne vesti o razporu med avstrijsko diplomacijo in Vatikanom, to je sveto stolico v Rimu. Uzrok, pravijo, tiči v tem, da je naša vlada začela preoblastno vtikati se v cerkvene zadeve, v mnogi drugih odnošajih pa da kaže Rimu povsem nasprotne težnje. Posebno nezadovoljen da je sv. stol z madjarsko politiko. — „ Obzor “ poroča, da glavni uzrok neprijaznih odnošajev med Vatikanom in državo našo je iskati v notranji politiki Avstro-Ogerske, ker se ta politika ne strinja z načeli pravice za vse narodnosti, kakoršna načela goji sv. oče. Papež ne more odobravati politike, nasprotujoče načelom, izraženim v njegovi slavni encikliki „Grande munus“, osobito politike, nasprotne načelom papeža, kar se dostaje slovanskega bogoslužja, politike, ki je naperjena proti onim deželam in narodnostim, kojim obrača on pozornost svojo in od katerih preporoda pričakuje velikih stvarij za cerkev in človeško družbo. Papež ne more odobriti politike, nasprotne onim škofom, na katere je ponosna cerkev in ki so v čast katoličanstvu. Papež ne more biti naklonjen politiki, ki nastavlja škofe, kateri naj bi služili le vladnim nakanam. — Da med našo državo in Vatikanom res ni vse v redu, dokazuje okolnost, da še danes ni imenovan nadškof zagrebški. Vlada hoče madjarona, Vatikan se pa temu vstrajno upira. Kdo zmaga?!*

Dalmacija. — *Čitateljem našim znan je razdor v „narodnem hrvatskem klubu“ deželnega zbora dalmatinskega. Osem poslancev je izstopilo iž njega tekom zadnjega zasedanja, ker je deželnozborska večina potrdila sedanjo osnovo šolskih beril, v katerih se govori tudi o srbskem jeziku in narodu. Osmerica poslancev pa noče nič slišati o srbstvu v Dalmaciji; ker ni prodrla s svojim predlogom, da bi se srbsko ime povsem prezrlo, izstopila je iz starega „narodnega hrvatskega kluba“ ter osnovala si nov klub. — Ostali poslanci sešli so se 15. t. m. v Spljetu, kjer so se posvetovali o najnovejšem položaju v Dalmaciji; sklenili so tudi, s posebnim oklicem obrniti se do naroda ter razložiti mu jedro razpora ter svoje stališče. Te dni razposlali so „proglas narodnog hrvatskog kluba“, v katerem zopet proglašajo svoj stari program, kateri so l. 1889. podpisali tudi zdaj izstopivši poslanci. Točke programa so naslednje:*

1. „Narodni hrvatski klub“ stoji nepomično na stožernom temelju državnoga prava hrvatskoga i „cjelokupnosti Hrvatske“. Prama tomu teži, da se Dalmacija što skorije sjedini sa Hrvatskom i Slavonijom, i da se Hrvatskoj državi povrate sve stare njezine česti.

2. Pod zaštitom (varstvom) toga hrvatskoga državnoga prava, Hrvati i Srbi u Dalmaciji uživaju ista prava u svakom pogledu, kako sačinjavaju isti te jedan narod, izvan kojega nepriznaje se da ima drugoga u Dalmaciji.

3. „Narodni hrvatski klub“ dužan je i spravan u svaki sgodni čas potražiti, da bi naš premilostivi kralj, na temelju narodnih i pisanih prava potverdjenih Njegovom svetom rieči, sjedinio Dalmaciju sa Hrvatskom i Slavonijom i povratio državi Hrvatskoj sve njezine česti.

Dok se to oživotvori — da se sve to bolje spravi narod na to oživotvorenje i to lašnji mu se put prokrči — „narodni hrvatski klub“ nastojati će svimi zakonitimi načini: da kriepi hrvatsku sviest, da ponarodi sve učione i urede u zemlji, da se zemlja rieši talijanštine i obrani od niemčenja.

4. „Narodni hrvatski klub“, nemiešajuć nikako vjeru sa narodnosti, niti ovo dvoje spajajuć, braniti ćemo staroslavenštinu u crkovnoj službi, kao stečevinu naroda i uslov prosvjete.

5. Promičući svaku granu blagostanja u zemlji, u ovom će krugu osobito nastojati, da se Dalmacija željeznicom spoji sa monarkijom, kao i to da se glavne luke na Jadranskom našem moru željeznicom privežu Bosni, prirodnomu zaledju Dalmacije, bez koje Dalmaciji nema ni hrane ni obrane.“

Zadar, dne 6 kolovoza 1889.

Domače in razne novice

Današnja številka izšlá je o pravem času vkljub temu, da smo se še le učeraj zjutraj vrnili od katoliškega shoda iz Ljubljane. Pohiteli smo na vso moč, da naši čitatelji ne bodo zaman pričakovali lista ob navadni uri in ker vemo, da mnoge vasi imajo le ob sobotah zvezo s poštami; ako v soboto lista ne dobé, pride jim še le naslednji torek ali sredo v roke. Takó se prizadevamo mi biti točni do svojih naročnikov. Da bi tudi gg. naročniki pokazali nekoliko več točnosti in skrbnosti v postrežbi našega upravništva, to bi bilo za nas pravo veselje!

Osebne vesti. — Sodnijski praktikanti gg. Josip Fon, Matej Fabjan, Josip Cechet in Stefan Pachor postali so c. kr. avskultanti. Prva dva sta naša rojaka.

Č. g. Mercina Jurij, vikarij v Sovodnjem, bo služil v nedeljo 4. t. m. svojo zlato mašo.

Č. g. Andrej Žnidarčič ml. vikar na Gradišču pri Renčah, dobil je vikarijo v Oseku pri Šempasu, katera se je bila spraznila vsled odhoda preč. g. Iv. Kodré ta na župnijo v Sv. Križ pri Ajdovščini.

— Jutri se poročita g. čna Josipina Bolkova iz Gorice in gosp. Fr. d. P. Žnideršić, profesor v Zagrebu. Mnogaja ljeta!

Drobne novice. — *Suša* je začela hudo pritiskati. Tudi v Gorici se vršé cerkvene molitve za dež. — *Trtno uš* zasledili so tudi že v Repentabru in Tomaju na Krasu. Sadite amerikanske trte! — *Brzovlak*, ki je čez poletje nehal voziti med Trstom in Korminom, zopet vozi od 1. t. m. Iz Gorice gre ob 7.24 zjutraj in pride zvečer v G. ob 9.29. — *Nove krone* v zlatu dobimo že prihodnji mesec. Prve komade podarijo presv. cesarju za rojstni dan 4. oktobra. —

Šolsko poslopje na Livku je že pokrito; podjetnika sta torej delo dovršila po pogodbi. — *Italijanska vina* so se že začela uvažati v Avstrijo.

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ zavode je dalje došlo: Profesor M. J. v Galiciji 5 gld. — Anton Koren v G. 1 gld. —

— V cerkljanski Čitalnici zbrala je vesela družba, zbrana pri domači zabavi, 6 gld. 2 kr. — V veseli pevski družbi v Čepovanu zbrali so 4 gld. 53 kr. — V Dornbergu zbrali so „govedniki na tešče“ dné 15. avgusta znesek 2 gld. 60 kr. — Andrej Drašček, nadučitelj v Vrtojbi 1 gld. — Alojzij Makovec zbral 18. avg. pri slavnostnem obedu pri rihemberškem županu 6 gld. 50 kr. — Ljudevik Premrou 1 gld. — Iz Oseka so nam poslali nekateri tamošnji fantje 2 gld. „v spomin srečne dovršitve 14-dnevnih počitnic“.

Za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda v Gorici: Alojzij Makovec na Brjah zbral 18. avg., kakor zgoraj, 5 gld. — Gospa Terezija Baschatti rojena Rechbach v Solkanu darovala je 6 parov nogavic za prihodnje „božičnice“. Na Kranjskem zbralo se je v veseli družbi 66 kr. za kazen, ker se je „vikalo“ namesto „tikalo“.

Vsem dobrotnikom: Bog povrni! Prosimo vstrajnosti v takem rodoljubju.

Šolsko leto se bliža; natančneje povemo prihodnjič. Upisovanje začne marsikje že 13. t. m. Ker otvori „Sloga“ v dolnjem delu mesta še en razred in še en otroški vrt, sprejme lahko več otrok nego doslej. V šolo sprejme tudi dečke, ako šolske oblasti ne bodo imele nič proti temu. — Stanovanj za učence je veliko na razpolaganje, toda stariši naj skrbno pazijo, komu izročé svoj najdražji zaklad.

Komisija za slovenske šole končala je v soboto svoje delo v triurni viharni seji. Zapisnik prve seje se je konečno potrdil. Za predlog, naj se komisija izreče, ali so slovenske ljudske šole v Gorici potrebne glasovali so edino le dr. Rojic, Obizzi in ravnatelj Hafner; za potrebo slovenskih paralelk pa je glasoval še profesor in nadzornik Culot. Zastopnik cerkve, katera je enako pravična vsem narodom, profesor Sessich je pa glasoval proti obema predlogoma ter takó složno z laškimi liberalci pokazal: kaj imamo pričakovati od Lahov, naj bodo liberalni ali konservativni, irredentski ali patrijotični. No, prepričani smo, da Slovenci v Gorici vkljub takej zvezi dosežemo svoj namen. Dobro pa je vsekakor, da je kolovodja goriških laških konservativcev takó sijajno pokazal svojo barvo.

„Gospodarski List“ ni izšel že dva meseca, t. j. za julij in avgust, ker je urednik g. E. Klavžar zadržan po drugih opravilih in bil celó na uradnem potovanju. Toliko na znanje tistim novim gg. naročnikom z drugo polovico tek. leta, ki se čudijo, da „G. L.“ niso dobili še nobene številke. List izhaja navadno v dvojnatih zvezkih za cel mesec skupaj. Naročniki zunaj dežele (in v Gorici) lista ne dobivajo, ker ga dobivamo le 600 iztisov, naročnikov pa je za polovico več. Potrpljenje. Z novim letom odpravimo ta nedostatek.

Nesreče. — Janez Volk s Trnovega vozil je svojemu očetu led v Gorico. Nad Ravnico se je domov gredé v temni noči prekucnil čez neki mostič ter se takó poškodoval, da je v dveh dneh umrl. — V Ivanemgradu pri Komnu zadušil se je v neki mlaki dve leti star otrok. —

Iz Komna nam poročajo: „Tudi naš občinski zastop poslal je telegram katoliškemu shodu v Ljubljano, v katerem srčno pozdravlja zborovatelje; a ob jednem protestuje proti morebitnim sklepom, ki bi bili protivni našemu narodnemu razvoju. Ostati hočemo zvesti sinovi naše vere, zajedno pa hočemo vztrajati v borbi za narodni naš obstanek, v koji trebamo trdne narodne organizacije. Obžalovati bi morali, ako bi se hotela rušiti naša organizacija pod katerokoli krinko. Slednjič omenja telegram starodavnih pravic slovanskega jezika v cerkvi ter prosi zborovalcem blagoslova k delu v označenem zmislu.“

Od Sv. Lucije nam poročajo, da z dnem 1. t. m. vozi tudi od tamkaj pošta po dvakrat na dan v Tolmin, da imajo s tem dvakratno dnevno zvezo z Gorico. Druga pošta odpelje se od Sv. Lucije ob dveh manj 10 minut popoldne v Tolmin, kjer počaka druge goriške pošte ter dojde k Sv. Luciji ob 5. pop. — Ta zveza bo jako ugodna za one potnike, ki gredó z drugo pošto iz Gorice.

Vabilo k veselici, v spomin desetletnice, katero priredi „Rokodelsko bralno društvo“ sodelovanjem goslarskega zbora v Tolminu dne 4. septembra 1892 v prostorih gospoda Ivana Gabrščeka; začetek točno ob 8. uri zvečer; ustopnina za ude 20 kr. za neude 30 kr. Vspored: Predsednikov pozdrav Nedved. Nazaj v planinski raj — Mešan zbor. Ipavec Slovanska pesem — Moški šesterospev. Vilhar. To sem bil jaz — Igra. Tencé. V mraku — Moški zbor. Mayer. Ptičica gozdna — Mešan zbor. Zajc. Za Hrvate — Zbor. Med posameznimi točkami svira goslarski zbor tolminski. Po veselici domača zabava.

Izjava. — Tolminsko učiteljsko društvo obžaluje, da je dopisnik „S Tolminskega“ 20 avg. t. l. v 35. štev. „Nove Soče“ dne 26. avgusta t. l. uporabil opisano zborovanje kot povod, da je napadel c. k. okrajnega šolskega nadzornika in „gardo“. — Za take napade bodi odgovoren dopisnik sam *)

Tominsko učiteljsko društvo
v Tominu 1. septembra 1892.
Predsednik I. Krajnik — podpredsednik And. Vrtovec, tajnik M Kenda — odbornika Josip Kenda, Ivan Sirca.

*) *To je samo po sebi umljivo. Želeti bi bilo, da bi se odstranili povodi takim dopisom (kakoršnih smo mnogo prejeli, a skoro vse vrgli v koš.) Uredništvo.*

Bombe v Trstu. — Predzadnja „Edinost“ piše:

„V sredo zvečer (24. avg.) pokale so zopet petarde v našem mestu. Jedna je počila pred namestniško palačo, druga za palačo, a tretja pred mestnim poveljništvom (Platz-Comando). Gromenje teh petard bilo je najbrže slednji pozdrav možu, kojega so pokopali isto popoldne v navzočnosti zastopnikov vseh laških mest in društev iz Primorske, možu, ki je s pokojnim Hernetom zasijal ljuliko, ki se toli bujno razvija mej nami. Mož ta je bil odvetnik Vidakovich, prvak naših Italijanov.

Petarde v našem mestu niso nič posebnega, a gorostasna je doslednost naših vladnih listov v potajevanju in bagatelizovanju takih dogodkov.

„Triester Zeitung“ je stvar odpravila kar jednostavno z **„bubenstreiche“**, a „L'Adria“ z **„stupide bricconate!!“** S tem bodi rečeno, da dogodku temu ni smeti pripisovati nikake važnosti. Seveda, petarda sama na sebi ni Bog ve kaj: par raztrskanih vrat in nekoliko pobiti šip, to je vse. Ali petardo ni smeti smatrati kot čin za-se, ampak kot pojav izvestnih političnih in državnopravnih teženj. Metalec petard ne dela nikdar samovoljno, ampak je odposlanec drugih: on je le izvrševalec močne, po svojem cilju železno vztrajnostjo težeče volje. In zato je pokanje petard vsikdar velepomenljivo, naj jih že vrže nedorasel mladič, ali pa dozorel mož. Pokanje petard je dogodek, kojega bi morali poluradni in „patrijotiški“ listi poštevati z isto resnostjo, kakor zasluži.

In kaj vidimo? Vidimo, da isti „patrijotiški“ listi, ki podtikajo Slovencem panslavizem v državnopravnem zmislu, torej veleizdajstvo, ako se poslednji le ganejo z mazincem za svoja najjednostavnejšega prava: ako se potezajo na naravni obstanek človeka dostojen —, da isti listi prav cinično mečejo svetu pesek v oči: saj ni nič, to so se **„bubenstreiche“**, **„stupide bric-**

conate"! Torej vse to ni niti pregrešek, ampak pobalinska igrača.

Mej lojalnim narodom slovenskim iščejo ti junaki vedno in dosledno političkih zločincev, a tam kjer so, tam jih nočejo iskati.

To treba konstatovati v resen opomin onim, ki imajo svobodno besedo na merodajnem mestu.

Bubenstreiche! Pred 20 leti so se tudi dogajali taki bubenstreiche; a čudno: „buben" od takrat se danes še vedno „buben", ako smemo verjeti „Triester Zeitungi". Res čudno, da ti junaki nič ne dozorevajo in se ne starajo: „buben" so bili takrat, „buben" so še danes.

Ali pustimo jim veselje in recimo, da so res „bubi". Po takem nam pa priča pokanje petard, da ti „bubi", zahajajo v jako slabe šole in da je opravičena želja Slovencev, da se v Trstu otvorijo drugačne šole.

Dà, drugačnih šol trebamo v Trstu — osnovnih in političkih — da vendar enkrat ponehajo gnusni „bubenstreiche" in „stupide bricconate."

Trst in Istra. — *„Delavsko podporno društvo"*, ki imá velikanske zasluge za probujo slovenskega prebivalstva v Trstu in okolici, slavilo bo v nedeljo 4. t. m. desetletnico blagoslovljenja svoje zastave. — Ob 8. zjutraj bo svečana sveta maša pri sv. Antonu, pri kateri bo pelo „Slovansko pevsko društvo." Zvečer ob 6. uri pa bo velika veselica na vrtu „Mondo Nuovo" nad ljudskim vrtom. — „Edinost" piše o tej veselici:

Poštevajoči veliko važnost tega društva za razvoj slovenskega življa v mestu tržaškem, smemo reči, da ta slavnost ni samo društvena slavnost ampak slavnost vseh tržaških Slovencev.

Zató pa prosimo naše rodoljube, da tudi na zunaj pokažejo ta obče-slovensko-tržaški značaj te veselice s tem, da se je udeleže v polnem številu. Društvu je bilo že premagati obilo zaprek in prebiti marsikatero krizo, bojevati se je moralo z nenaklonjenostjo različnih krogov; in le vztrajnosti vsakodobnega odbora in članov se je zahvaliti, da je društvo danes v dobrem položenju. Dolžnost je nam vsem, da dne 4. septembra vspodbudimo društvenike k nadaljnemu vztrajnemu delovanju v ta namen, da se društvo še bolj okrepi in utrdi, da bode moglo v še boljših razmerah praznovati dvajsetletnico blagoslovljenja svoje zastave.

— Tržaški Slovenci se tudi krepko boré za pridobitev slovenskih ljudskih šol. Slovenski stariši v južnem delu mesta so tudi prosili za slovensko šolo, ker so najbolj oddaljeni od sedanjih slovenskih šol. Pa tudi okoličani v Rocolu, Kadini in pri Sv. Alojziju so prosili, da bi se jim ustanovile slovenske ljudske šole, kakoršne imajo ostali okoličani.

— V selu Novokračine blizu Jelšan v Istri pogorelo je 22. avg. 20 hiš. Žalost velika. „Naša Sloga" nabira darove za te reveže. Zavarovanih hiš ni bilo skoro nič, kar je najžalostneje.

Kranjsko. — *Mestni zastop ljubljanski* podal je ministerstvu krepak utok proti znani prepovedi deželne vlade v zadevi slovenskih napisov na ulicah. Radovedno pričakujemo konca te pravde, od katere bodemo imeli Slovenci dobiček, naj se končá takó ali takó. Ako se utok povoljno reši, dobí središče Slovenije čisto narodno lice; ako se reši neugodno, potem bomo morali dobiti tudi v Gorici, v Trstu in v Celju slovenske napise. — Danes pa svetujemo Ljubljančanom to le: Gledajo naj, da odpravijo nemške napise na prodajalnicah, gostilnicah in delavnicah; nikakor ni častno za Ljubljano, da n. pr. gostilne in kavarne, kamor zahajajo skoro izključno narodnjaki, imajo nemške napise nad uhodi. S tem dobi Ljubljana res slovensko lice, če tudi ostanejo nemška imena ulic na drugem mestu. Treba je dalje napeti vse moči, da se izpodkoplje nemškemu življu življenska moč, da ne bo imel obstanka v Ljubljani. S tem se polagoma uprašanje o čisto slovenskih napisih reši samo po sebi!

Štajersko — Celjski okrajni glavar dr. Wagner je bil odlikovan s Fran-Josipovim redom III. vrste. Novo znamenje nemško-liberalnega gospodstva! — *Novo železnico* bodo merili s Štajerskega v Kamnik na Kranjsko, vezalo bo takó kamniško železnico z ono, ki gre iz Celja v Velenje. — *V ptujski okolici* so se začeli Slovenci bolje gibati. Podružnica sv. C. in M. je začela prirejati shode v okolici. Prav je takó! — *V Celju* so popravili in lepó uredili kopališče „Diana." — *„Celjski Sokol"* se je udeležil pevske slavnosti v Šoštanju a ni smel korporativno iti na celjsko postajo. — *„Slovensko društvo"* je imelo v nedeljo 21. p. m. „Celjski Čitalnici" svoj letni občni zbor.

Koroško. — *Novi celovški župan* dr. Posch je bil od cesarja potrjen in je 3. p. m. že prisegel; župan je nemški nacijonalec. — *Nemci z Ruskega* so se začeli izseljevati na Štajersko in Koroško, ker jih ruska vlada baje stiska. Zdaj bodo pa oni Slovence pritiskali, ako pridejo med nje. — *Toča* je gospodarila tudi na Koroškem. Pobila je v Melbičah, Butah, Meljah, okoli Grabštajna, Pokrč, Slov. Šmihela in Lečje gore. — *Nemški listi* vedno besedičijo, da med Slovenskimi Korošci delajo narodni nemir sami privandrani Kranjci. Zdaj pa je liberalna „Beljaška Urša" povedala, da vsa važnejša mesta med koroškimi Nemci imajo taki ljudje, ki niso Korošci. — *Slovenski pomobar* Vekoslav Progar, ki je izvrstno dovršil svoje nauke na Dunaju, naselil se je v Celovcu (Fleischmarkt št. 5); rojen je bil na Dolenjskem. Izdeluje vsakovrstne kipe. Ako treba kaj za kako cerkev na Slovenskem, treba je vsekakor naročiti pri tem našem rojaku, katerega „Mir" jako priporoča.

Naznanilo. Šolsko leto 1892. — 93. začne se na tukajšnjem c. k. izobraževališču za učiteljice 17. septembra ob 8. uri s sveto mašo in prizivom svetega duhà, kakor tudi na obedveh vadnicah.

Na dekliški vadnici se bodo upisovale le učenke za I. razred slovenskega in laškega oddelka 15. septembra od 9. do 12. dopoldne v ravnateljevi pisarni; v višje štiri razrede se letos učenke ne sprejmejo.

Učenke I. razreda pridejo z očetom ali materjo ali pa namestnikom, prinesejo seboj krstni ali rojstni list in zdravniško spričevalo, s katerim dokažejo, da nimajo zrnčastega unetja očij. One učenke, ki so že do zdaj hodile v kateri razred te šole, oglasijo naj se pri ravnateljstvu 14. septembra od 9. do 12. dopoldne in izročè zadnje „šolsko sporočilo." Vsaka učenka, ki se tega dne ne oglasi, smatra se, da je izstopila iz te šole.

Na c. k. deški vadnici se bodo 14. in 15. septembra upisovali samo učenci za I. razred obedveh oddelkov in pa vsi tisti, ki so že do zdaj hodili v kateri razred te šole; dne 16. in 17. septembra pa se bodo izpraševali in vzprijemali samo tisti, ki skoderbodi želijo prvikrat vstopiti ali v II., III., ali pa v IV. razred te vadnice. Učenci I. razreda prinesejo naj seboj tudi krstni list in spričevalo zdravniško z dokazom, da nimajo zrnčastega unetja očij.

Vsak učenec pridi z očetom ali materjo ali pa namestnikom ter izroči svoje zadnje „šolsko sporočilo", ako je hodil v katerokoli šolo. Vsak tudi, ki bi ne mogel plačati šolnine, ki znaša 2 fl. 50 kr. za vsako poluletje in da še ni oproščen, podaj prošnjo z ubožnim listom, ki ni več kot leto star in ki mora natančno razložiti stanje in premoženje prosilčevih roditeljev in potrjen biti po županu in mašniku dotičnega kraja.

Učenke, ki želè biti vsprejete v c. k. izobraževališče za učiteljice, upisujejo se 16. septembra od 9. do 12. dopoldne. Seboj naj prinesejo: krstni ali rojstni list, zadnje šolsko sporočilo in spričevalo uradnega zdravnika, da so popolnoma zdrave in da nimajo zrnčastega unetja očij.

Ponavljavne preskušne začnó se 17. septembra po sveti maši, sprejemne preskušnje pa 19. septembra ob 8. uri.

Redno podučevanje na obedveh vadnicah začne 19. septembra ob 8. uri zjutraj, na izobraževališču pa precej ko končajo sprejemne preskušnje, kar se bode posebej v šolskem poslopju naznanilo.

Ravnateljstvo c. k. izobraževališča za učiteljice.

V Gorici 1. septembra 1892.

Fr. Hafner
ravnatelj.

„Amerikanski Slovenec" se v svoji 33. štev. od 5. p. m. bavi s slovenskim katoliškim shodom in z ljubljanskimi zadevami. Dotika se tudi našega lista z naslednjimi besedami:

„Nova Soča" ni zató brezversk list, ker odločno iz samostojnega stališča presoja razmere v Primorskej in brezobzirno pobija napade veri in Avstriji sovražnih Lahonov. Če pri tem včasih pokrca nečastno besedičenje ljubljanskih dnevnikov, je radi tega ne obsodimo na vislice."

Takó piše slovenski časopis onkraj Atlantskega morja, kateri ureja zaslužen duhovnik in misijonar Jos. Buh. To je pač sodba nepristranskega možá, na katerega ne uplivajo nikaki strankarski oziri; on sodi naš list po tem, kakoršen je. In ta sodba mora biti merodajna za vse, tudi za častito družbo okoli „Rimskega Katolika".

Resolucije „Slovenskega društva" štajerskega. — Središče in zbirališče narodnega gibanja štajerskih Slovencev, „Slovensko društvo", zbralo se je v nedeljo dne 21. avg. v „Celjski Čitalnici" na občni zbor. Udeležba je bila mnogobrojna, ker se je vedelo, da bode odbor nasvetoval nekatere važne resolucije.

Odbor „Slovenskega društva" nasvetoval je dve resoluciji:

I. Slovenci štajerski, zbrani v občnem zboru političnega „Slovenskega društva", ugovarjamo najodločnejše ukrepom ali resolucijam nemških (?) mestnih, tržkih in nekaterih kmetskih občin, češ, da Slovenci, zahtevajoč slovenščine popolnoma zmožnih uradnikov, profesorjev itd., Nemce zatiramo; marveč mi Slovenci rabimo le svojo v osnovnih državnih zakonih zajamčeno pravico ter ne delamo nikomur krivice in se zatorej trdno nadejamo, da visoka vlada ne bode uvaževala onih neosnovanih, neresničnih pritožb nekaterih posameznih, slabo poučenih ali vsako poučenje in porazumljenje odklanjajočih zastopov, temveč strogo se držala zakonov ter jih zvesto izvrševala.

II. Obžalujemo narodni prepir mej kranjskimi Slovenci kot zelo nepotreben, po sovražnikih Slovencev tje zanesen in neten ter izražamo glede na položaj najiskrenejšo željo, da se zopet porazumejo in spravijo v bratski ljubezni, sebi in nam v največjo korist, ali o nasprotstvih vsaj razpravljajo le stvarno, vselej dostojno in brez sovraštva mej seboj.

Državni poslanec g. dr. L. Gregorec nasvetoval je resolucijo:

III. Izrekamo ganjenega srca društvom: sv. Mohorja, sv. Cirila in Metoda, Matice Slovenske, zlasti pa še Pevskemu slovenskemu društvu v Ptuju in vsem Sokolskim društvom za njihovo uspešno in sijajno delovanje svoje najiskrenejše priznanje in domoljubno zahvalo.

Deželni poslanec g. dr. Sernec nasvetoval je resolucijo:

IV. Obžalujemo, da se z vladino podporo snujejo čisto nemške šole v malih, zvečinoma slovenskih mestih in trgih na Slovenskem Štajerskem, pa tudi tam, kder so kakšne fužine, ker v vseh teh šolah je ogromna večina učencev slovenska in bi ne mogle dosezati ljudskim šolam postavno določenega smotra, temveč širile bi le nevoljo in prepir tudi v krajih do sedaj mirnih, dočim sedanje šole določenim namenom tam vsaj deloma ustrezajo.

Gosp. dr. L. Filipič, odvetnik v Celji, nasvetoval je resolucijo:

V. Izražamo naposled željo, naj državni slovenski poslanci, brž ko se to pokaže umestno, osnujejo poseben jugoslovanski klub.

RAZNOTEROSTI

Kaj so bacili? — Kedar govorimo o koleri in raznih drugih nalezljivih boleznih, vselej čitamo, da vse take nesreče uzročajo bacili? Kaj je to? Skoro za gotovo smemo reči, da malokdo med nami jih je videl, ali pa nihče. To so silno majhna telesca, ki se s prostim očesom ne morejo videti, ampak še le z dobrogledi, ki po 500 do 800 krat povečajo. Pod takimi stekli vidi se n. pr. bolha takó velika, kakor kak velik hrošč in še večja. S takimi mikroskopi so učeni možje preiskovali razne vode, studenčne, iz rek, iz vodnjakov, iz mlak, gnojnico, človeško vodo, pa tudi človeške odpadke, recimo grižo. In našli so, da v takih tekočinah kar vse mrgoli silovito drobnih telesc, katere so imenovali bacili. Našli so dalje, da vsaka nalezljiva bolezen imá drugačne bacile, ki se na drugačen način množijo in redijo. Zdaj, ko so zasledili uzročilce onih boleznij, opazujejo jih nadalje ter pazijo, kakó žive, kako se razširjajo, kakó delujejo proti človeškemu telesu — in kakó bi jih bilo mogoče storiti neškodljivim, t. j. iščejo zdravila. Zdaj bo lože najti uspešno zdravilo n. pr. proti koleri, ko se pozná njen uzrok ali vir; do zdaj to še ni bilo mogoče. Na drugem mestu smo povedali, da v pitni vodi se umore oni bacili s citronovo kislino; to je že velik napredek. Mogoče je tudi toliko lože bojevati se proti nalezljivim boleznim, ako vemo, kakó se nas lahko lotijo. O tem je pripovedoval naš podlistek. — Tudi sušico ali jetiko uzročajo bacili; zasledil jih je berolinski zdravnik dr. Koch. Zdaj išče zdravila proti jetiki t. j. takega sredstva, ki umori one bacile. — Takó majhna telesca so torej ti bacili, a takó strahovita! Upajmo, da jih napredujoči človeški um s časom vendarle ukroti!

Kolera se čedalje bolj širi po Rusiji in proti avstrijski meji. Imajo jo tudi v Moskvi in Petrogradu, toda uradna poročila o njenih žrtvah so nezanesljiva, ker nočejo preveč vznemirjati sveta s takimi neveselimi novicami. Ruska vlada dela na vse mogoče načine, da bi bolezen zatrla. — Pa tudi na Nemškem jo že imajo v obmorskih mestih Hamburg in Altona, kjer je poleg velikega bogastva nakopičeno še več siromaštva in nesnage. Od tam se širi v druge kraje. Nemška vlada je storila vse mogoče korake, da bi se bolezen ne širila dalje proti jugu. Pa tudi avstrijska vlada je ustavila na železnicah direktno vožnjo s Hamburgom, na postajah ob meji pa se potniki in njih pritljaga razkužujejo. Bliža se jesen in upanje je, da ta strahovita morilka zgubi ugodna tla za svoje grozno delo.

Najboljša razširjevalka kolere je voda. V vlažnih tleh, v vlažnih stanovanjih, v mlakah, v vodnjakih, posebno v straniščih se kolerni bacili strahovito hitro množijo. Prav lahko pridejo torej v človeka uprav po pitni vodi. Ko pridejo bacili v človeka, razmnože se in uzročijo bolezen, katera večji del konča s mrtjo. — Z vodo moramo biti torej jako pozorni, kakor je priporočal naš podlistek. Studenčnice ne smemo piti, ako se je prikazala kolera v naših krajih; niti z vinom je ne smemo mešati, marveč voda mora biti prej zavreta in ohlajena in še le potem jo smemo rabiti za pijačo. Tudi za umivanje moramo rabiti le tako vodo. — Sploh se pa v vročih poletnih dneh priporoča previdnost s pitno vodo, zlasti pa po mestih, kamor je voda umetno od daleč napeljana, kajti v vodi se nahajajo bacili raznih boleznij, n. pr. tifusa. — Kdor pa hoče piti studenčnice, lahko si pomaga s citronovo kislino, katero dobi v vsaki lekarni in mirodilnici; za 50 kr. je ima cela rodbina dosti. V vsak kozarec vrže se je ¼ kavine žličice; za nekaj minut se potem voda sme piti (dobi jako prijeten okus), ker bacili, ako so v vodi, so v tem času gotovo že poginili.

Kolera v Astrahanu. — Najpoprej se je prikazala kolera na Ruskem v mestu Astrahanu ob Kaspiškem morju, blizu tam, kjer se izteka vanj največji evropski veletok Volga. — Da bi bogati astrahanski meščani vsaj svoje otročiče rešili pred to morilko ter zagotovili svojemu rodu obstanek, izmislil si je Gregor Vasiljević to le:

Takoj, ko se je kolera pokazala v Astrahanu, najeli so največji parobrod, kateri so oskrbeli z vsem potrebnim za celih 6 mesecev. Na ta parnik so vkrcali nad 500 svojih otročičev in potrebno število služabnikov, pa tudi učiteljev, zdravnikov itd. Slovó starišev od otrok bilo je ginljivo; suhega očesa ni bilo videti, ko so stariši poslali na morje svoje najdražje zaklade, nevedoči, ali se bodo še kdaj videli. Parnik je odplul; 6 mesecev se ne sme dotakniti suhe zemlje. Otroci se na parniku zabavajo, imajo šolo, se kopljejo itd. itd. Astrahanci pa dobe vsak dan poročilo o svojih otrocih s parnika. Kako? Pred odhodom so vzeli seboj na parnik tudi 300 golobov; vsak dan spuste po dva goloba, privezavši jima pod rep poročilo o zdravstvenem stanju in življenju na parniku. Goloba letila naravnost domov v — Astrahan in prineseta takó poročilo starišem. Doslej je zdravstveno stanje na parniku izborno. Kdo vé pa koliko očetov in mater je med tem časom pomrlo v Astrahanu, katerih otročiči, ko se zdravi in veseli vrnejo, ne ugledajo več?! Kdo vé?!

Schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 15.65 per Meter — glatt und gemustert (ca. 240 versch. Qual. 2000 versch. Farben, Dessins ect.) vers. roben- und stückweise porto- u. zollfrei die **Seiden-Fabrik G. HENNEBERG** (K. u. K. Hoflief.), **ZÜRICH.** Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. (1)

Zalogo italijanskih vin imá v Čedadu g. Josip *Blazutič.*

Tri učence

sprejme v hrano in oskrbovanje neka rodbina v Gorici. Cena je nizka, a pazi se, da učenci imajo zadosti hrane, če tudi ni vselej gosposka.

Par učencev

sprejme na hrano in stanovanje, z dobro postrežbo in skrbnim varstvom
Ana udova Delaus
za veliko vojašnico št. 5 v II. nad.

Štev. 306/op.

RAZGLAS.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil II. četrtleta t. j. mesecev

aprila, maja in junija 1891.

začne v

ponedeljek dne 12. septembra 1892.

ter se bo nadaljevala naslednje četrtke in pondeljke.

Od ravnateljstva zastavljavnice in ž njo združene hranilnice.

V Gorici, dne 12. avgusta 1892.

Kwiždov 5

Cvet za lase proti prhljem in izpadanju las. 1 stekl. 50 kr.

Čebulno mazilo, pospešuje rast las. 1 ponvica 80

Obliži za kurja očesa 1 škatljica 35 in 70 kr.

Tinktura za kurja očesa in bradavice. 1 steklenica 35 kr.

Konjak z železom, za zboljšanje krvi 1 stekl. 1 gld. 40 kr.

Ribje olje, 1 steklenica 70 kr. in 1.20 gld.

Francovo žganje, 1 stekl. 85 kr.

Trpotčev sok, proti kašlju in hripavosti otrok, 1 stekl. 35 kr.

Razpošilja vsak dan po pošti glavna zaloga
Kreisapotheke in Korneuburg b. Wien

K novemu šolskemu letu

SPIRIDIJON SKERT

v Gorici

Glavna zaloga	Skladišče	Podružnica
Semeniška ulica 12	Na Placuti 32	Na Travniku 14

Izdelovalnica šolskih pisank, papirnatih vrečic in predmetov iz kartona.

Zavod za vezanje in črtanje knjig in trgovskih registrov.

Zaloga in zastop papirnic v Solkanu in Scherrer Vielgut-Wels.

Papirnica, knjigarna, založnica v glasbi in lepe umetnosti.

Zlasti se priporočajo posebnosti v šolskih potrebščinah

vsem slavn. šolskim vodstvom, gg. učiteljem in trgovcem, zagotovljaje najboljšo postrežbo in točnost v izvrševanju naročil.

Uzorci in ceniki pošiljajo še *BREZPLAČNO.*

Slavnemu občinstvu

se priporočajo naslednji goriški **trgovci, obrtniki, rokodelci in drugi:**

Jernej Kopač
na Solkanski cesti 9.
izdeluje
vsakovrstne voščene svеče
Vseh vrst medeno pecivo
V Gorici prodaja te sveče trgovec *A. Urbančič* v Gosposki ulici. -- Prodaja jih tudi *Karolina Riesner* v Nunski ulici, ki izdeluje in prodaja tudi mrtvaške vence, cvetlice in druge podobne reči.

Anton Urbančič
trgovec poleg *Orzana* v *Gosposki ulici*
prodaja raznovrstno *drobno* in *manufakturno* blago, sukno in drugo blago za možke in ženske obleke ter *Kopačeve* sveče.

Ivan Drufa
na Travniku
ima bogato zalogo vsakovrstnega
USNJA
ter raznega orodja in potrebščin
za čevljarje
Prodaja na drobno in na debelo.

Ivan Reja
krčmar *„Alla Colomba“*
za veliko vojašnico
na desnem vogln v ulico Morelli, toči *domača vina*, in ima
DOMAČO KUHINJO
Cene prav zmerne

Anton Jerkič
fotograf v Gorici
v ulici sv. Klare.

Blaž Bitežnik
KAMNOSEK
v *Vrtni ulici* št. 24, na dvorišču nasproti pošte, ima vedno v zalogi
nagrobne spominke,
izdeluje oltarje, kipe, prižnice, vodotoke, itd. po svojih izvirnih načrtih

Ivan Howanski
čevljar
v Gosposki ulici med *Orzanom* in *Urbančičem.*

Ivan Kavčič
veletržec na Kornu
ima zalogo
STEINFELDSKE PIVE.
v sodčkih in steklenicah
ter
žita, moke in otrobij.

G. Likar
v Gorici
Semeniška ulica št. 10,
PRODAJA mašne in šolske knjige in sv. podobe, tiskovine za županije in duhovnije iz Hilarijanske tiskarne, papir za uradno in zasebno rabo in raznovrstne pisarske in šolske potrebščine po mogoče nizkih cenah.

Staroznano gostilnico
„pri Lizi“
v Kapucinski ulici (Rabatišče) št. 2 ima zdaj v najemu
Franc Bizjak,
ki toči izborna in naravna *vina*, ima dobro *domačo kuhinjo* ter *sobe za prenočišča.* Cene so zmerne. — Tukaj je shajališče Slovencev iz spodnje Vipavske doline.

Ivan Bajt
krojač
v Nunski ulici št. 14, v hiši Hilarijanske tiskarne.

Ivan Cijan
krojač
v Nunski ulici št. 13 se priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi,

Anton Fon
v Semeniški ulici
ima prodajalnico vsakovrstnih *klobukov* in *kap* ter
gostilnico.
Toči vedno dobra in naravna vina.

Anton Kustrin
v hiši dr. Lisjaka v *Gosposki ulici* št. 23, ima
prodajalnico
za *kavo, sladkor, moko, olje, riž* in vsakovrstne jestvine na *drobno* in na *debelo.* Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Franc Jakil
na sredi *Raštelja* št. 9
ima
ZALOŽNICO USNJA,
katero prodaja na drobno in na debelo.

Jožef Novič
krojač
v ulici sv. Antona št. 1.

Anton Koren
trgovec poleg gostilne „pri zlatem levu“ (al leon d'oro) v *Gosposki ulici*, prodaja razno *lončarsko porcelanasto* in *stekleno* blagó, reže in vkлada šipe v okna, reže in napravlja okvirje za zrcala in podobe.

Martin Poveraj
civilni in vojaški krojač
v *Gorici*, priporoča svojo veliko zalogo *blaga* za vsak stan, kakor tudi *gotovih oblek.* Dalje: srajce, spodnje hlače, zavratnice, civilne, vojaške in uradniške ovratnike, sablje z vso opravo, zlate in srebrne zvezde, skratka: vse, kar je potrebno za gospôdo vsakega stanu. *Obleke* po naročilih izdeluje točno in po zmernih cenah.

Ivan Dekleva
veletržec z vinom v Gorici
ima v svojih založnicah vedno na izbiro vsakovrstna
domača vina
bela in črna istrijanska
ter
bela dalmatinska.
Pisarnica se nahaja v Magistratni ulici. —
Prodaja na debelo

Peter Drašček
v Stolni ulici (via Duomo) štev. 2
ima bogato založeno
PRODAJALNICO
kolonijalnega in jedilnega blaga ter tobakja. Kava, sladkor, olje, r ž, moka, itd. Naročila z dežele se točno izvršujejo.

Anton Obidič
čevljar
v Semeniški ulici št. 4. se priporoča Slovencem v mestu in okolici za blagohotna naročila.

Karol Drašček
PEK
Rica Corno št. 4.
Podružnica
za razprodajo kruha se nahaja v *Semeniški ulici št. 2.*

Ivan Velušček
krojač
v *Vrtni ulici* se priporoča svojim slovenskim rojakom.

Ivan Čotar
krojač
v Rabatišču (Rabatta) št. 17 priporoča se svojim rojakom za blagohotno podporo z naročili kakoršnega koli dela v krojaštvu

Tiskarna
Ant. M. Obizzi-ja
priporoča se slov. občinstvu za vsakovrstna dela, ki spadajo v tiskarsko stroko. V zalogi ima vedno vse tiskovine za duhovske, županske in druge urade. — Cene zmerne. — Ceniki vsakemu na razpolago.

Peter Birsa
gostilničar pri veliki cerkvi
(Corte Caraveggia št. 4)
priporoča sl. občinstvu izborna domača vina, vedno dobro sveže pivo, domačo kuhinjo; postrežba točna.

Učenca

sprejme pod ugodnimi pogoji neka dobra rodbina v Gorici, katera skrbno pazi na uspešen napredek. Pouk in pomoč dobi v rodbini. Poučuje se lahko tudi v francoščini in glasovirju. Primerno je posebno za otroke iz boljših krogov. — Natančneje se poizvé pri upravništvu „Nove Soče“.

Čudovite kapljice
sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše *želodčne* bolesti. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na *jetrih* in na *vranici*, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo same omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljatve pa edino v lekarnici **Cristofoletti v Gorici,** v *Trstu* v lekarni *C. Zanetti* in *G. B. Rovis,* v *Ljubljani* v lekarni *U. pl. Trnkóczy G. Piccoli,* na Ljud. Grečelna „pri Mariji pomagaj“; *v Postojni* v lekarni *Baccarcich,* v *Ajdovščini* v lekarni *Sapla,* v *Vipavi* v lekarni *Guglielmi,* v *Beljaku dr. Kumpf.*

1 steklenica velja 30 kr.

NB. *Varovati se je treba marsikakih balzamov, katere sijajno oznanjajo in priporočajo, ki pa kvarijo človeku le zdravje, ker dražijo želodec in žirce, da nastanejo lahko hudi in nevarni nasledki.*

Cognac - Quint - Extract.

To **priznano** posebnost priporočam za hipno izdelovanje izbornega in zdravega konjaka, katerega ni razločevati od pravega francoskega konjaka.

Cena za 1 kilo (ki zadošča za 100 litrov konjaka) 16 gld. Navod se prilaga brezplačno. Za najboljši uspeh in **zdrav** izdelek jamčim

Špirit se prihrani

z mojo neprekosljivo **pokrepilno esenco** za žganjine; ona daje pijačam prijeten rezek okus in se dobiva le pri meni. Cena 3 gld. 50 kr. kilo (za 600-1000 Litrov) z navodilom vred.

Razun teh posebnostij priporočam vse **esence** za izdelovanje **ruma, slivovke, zelenjinskih grenčlč** in vseh izbornih **likerjev, špiritnoz, kisa** in **vinskega kisa** veprekosljivo izbornosti. Navodi se prilagajo brezplačno.

Ceniki poštnine prosto

— Za zdrave izdelke se jamči. —

Karol Filip Pollak

— Essenz-Specialitäten-Fabrik in Prag. —
)Dobri zastopniki se iščejo.)

GOSTILNA
„AL SOLE“
(pr Solncu)

V Gorici, za mesnicami (ulica Morelli) št. 15

toči izborno pivo

bratov Reininghaus

iz Gradca

po 24 kr. liter

Priporoča se za obilen obisk.

Uzorci na vse kraje poštnine prosto

Za kar ne ugaja, vrnem kupno ceno

Priznana najboljša moderna

SUKNA,

pristna, trdna in cene vredna, za obleke in vsak namen, razpošilja proti povzetju zasebnikom in krojačem za spomladansko in poletno rabo založnica c. kr. priv. tovarnic sukna in volnenega blaga

Moriz Schwarz
Zwittau (Mähren).

Vsa sukna za uniforme, vojaška sukna in *obšitki, lodni proti dežju* in *lovska sukna, Črni perviens in doskins* za salonska oblačila; telovniki iz piketa in svile. Sukna za livreje in biljarde. Ostanki prodajajo se po ceni, toda od teh se uzorci ne pošiljajo.

Gospodom krojačem pošiljam nefrank. na posodo prav lepe knjige z uzorci.

Vsakemu poskusu sledi stanovitna kupčija

Naravne mineralne vode iz raznih studencev.
Kemični, farmacevtični in drogerijski izdelki najbolj čislane domače in tuje zdravilske posebnosti.
Ribje olje, naravno in izvrstno, prijetnega okusa in kemično čisto.
Ribje olje z železom ali železnim jodom.
Najčistejše žveplenokislo apno c. kr. kmetijske šole v Gorici za vinarsko rabo.
Zdravila za živino: konjski cvet, konjski prašek, goveji prašek.
Homeopatična zdravila.

prodaja

novoustanovljena lekarna

Braunitzer v Rabatišču št. 16.

v najemu

Alojzija Gliubich-a

Novosti!

Srajca za hribolazce
tkana, iz najboljše snovi, enobarvna ali črtasta, s širokim privitim ovratnikom in 2 žepi, popol. velikost, izborno izdelana
po gld. **1.20**

Svilen pas
1 meter dolg, 6 cm. širok, s prosrebrnjeno dvokačasto zapono **50** kr. kos

Klobuk za hribolazce
iz najb. klobučevine s širokim svilenim trakom **2** gld.

Zavratnice za hribolazce
3 kosi za **1** gld.

razpošilja **proti povzetju**

Emil Storch

Wien, I. Salzgasse N.o 137

Dalmatinska trta

ki bogato rodi, daje izborno grozdje, vidi se na vrtu gostilničarja Andreja **Boltarja** v Solkanu nasproti Lenassiju. (Prva gostilna na desni roki od Gorice). Od tiste trte bo nekaj tisoč rezancev za prodaj.

Ilis
na Placuti, z dvemi nadstropji, dvemi dvorišči in vrtom
se proda
Pogoji se izvedó pri upravništvu „Nove Soče.“

Kdor hoče pripravljati dobro kavo, kupi naj si

Oelz-ovo kavo.

Ölz-ova kava je najboljše kavino primesilo.

Ölz-ova kava nima v sebi hrušk, ne repe, ne sirupa.

Prodaja se v vseh prodajalnicah jestvin.

Šest zlatih svetinj, častni križci in častne diplome

Pazite pri kupovanju, ali je zamašek cel in ali ima užgan jaser napis „Grof Esterhazy Geza“

Grofa Géza Esterházy konjak,

kateri priporočajo slavni zdravniki, imá izboren okus, **ne zaostaja prav nič za francoskimi izdelki** in je poleg tega še **za polovico ceneji.**

POSEBNA ZNAMKA

COGNAC

dobiva se povsod

Naš konjak izdeluje se iz samega vina brez vsakoršnih tujih primesil po francoskom načinu in je pri

epidemičnih boleznih

izborno varovalno sredstvo.

Ravnateljstvo
grofa Géza Esterházy tovarne za konjak,
Budapest VI. külső váczi ut. 23.

Sodba veščakov: Ta izdelek more tekmovati z vsakim pravim francoskim pridelkom.

Paris, Lipsko, Bordò, Berlin, Nizza, Brüssel.

Velika 50 novčna loterija.

Žrebanje
že 15. oktobra.

Glavni dobitek
75.000
goldinarjev

SREČKE PO 50 kr. priporočajo: *A. V. Jona* — S. *V. Pincherle in* A. *Michelstädter & Comp. v Gorici.*

KALODONT

SARGOV **Kalodont** imenuje se po slovenski *lepota zob*

SARGOV **Kalodont** je že priposnan kot neizogibno *zobno čistilo*

SARGOV **Kalodont** je kot neškodljiv od *zdravniške oblasti* preiskan

SARGOV **Kalodont** je jako praktičen za *potovanje* AROMATIČNO okrepčujoč

SARGOV **Kalodont** je že v *domačih* in *tujih* krajih z največim uspehom v rabi

SARGOV **Kalodont** je pri *dvoru* in *plemstvu* ter v navadnih hišah v rabi

SARGOV **Kalodont** izrečno zahtevati zaradi mnogih ponaredbe brez vrednosti.

SARGOV **Kalodont** se dobi *po* **35.** kos v vseh *lekarnah,* Drogerijah in dišavnicah

Priznanja iz najvišjih krogov pridejana so vsakemu kosu.

Izdajatelj in odgovorni urednik And. Gabršček. — Tiska A. M. Obizzi v Gorici